

at der mangler faste Rammer, overhovedet mangler den Bestemthed, som er vigtig, for det Første naturligtvis for den paagjældende Person, der kan blive ramt, men dernæst selvfølgelig ogsaa for dem, der skulle haandhæve Loven; der er en Uvisshed der, som bør afhjælpes, naar der skal komme nogen Fasthed i Retsanvendelsen. Det har jo ogsaa Lovgivningen altid erkendt. Forordningen af 1832 siger, at det skal gjøres, men henviser til Konkursloven. De flere Gange, man har faaet Konkurslove, har man ogsaa sagt, at det skal gjøres, men ikke ment, at det ret passede i denne Lov, skjøndt man ønskede det; i Konkursloven af 1872 fik man jo ogsaa Bestemmelsen om Statusoversigt sat ind, men henviste forøvrigt til Handelsloven. Og nu er det, at Justitsministeren, da Handelslovens Udarbejdelse trækker ud, har anset det for rigtig, og med Føie mener jeg, at forelægge et særligt Lovforslag derom, for at udfylde det Hul, som virkelig her er til Stede. Ved Spørgsmaalet om den Naade, hvorpaa det skal gjøres i den Henseende, hvilke Bøger der skal føres, hvorledes de skulle føres, kunde det naturligtvis være tiltalende at gjøre, som den tydske Lovgivning har gjort, og som den ærede foregaaende Taler anbefalede, tiltalende, fordi det svarer mest til alle de enkelte Forretninger, og kan komme til at slutte sig nøie til dem, uden at man forlanger for Meget eller for Lidt, efter de enkelte Forretningers Bestaafenhed. Men jeg tror rigtignok, at det for den Enkelte er rigtigere, eller at det er et naturligt Krav, han har, bestemt at faae at vide, hvad der forlanges af ham, og jeg tror, at det ogsaa for Retsanvendelsen er af Vigtighed, thi det vil være en vænskeligere Opgave for dem, der skulle anvende Lovens Bestemmelser, naar de have saadanne almindelige Bestemmelser at rette sig efter, end naar de have de præcise Regler at holde sig til, som Lovforslaget, saaledes som det her foreligger, indeholder, en Vænskelighed, der efter al Sandsynlighed, efter menneskelige Forhold og efter det Synspunkt, som skal lægges til Grund for en Straffelovs Anvendelse, vil føre til, at man lader en Mængde Tilfælde slippe fri for Straf, som maaske ikke burde slippe og heller ikke vilde det, naar man havde de præcise Regler, idet man vilde

holde sig til den milde Fortolkning, naar det ikke er givet, at Forholdet kan karakteriseres som grov Uorden indenfor den Ramme, der er saaledes lovbestemt, som den tydske Straffelovs Bestemmelser ere. Forudsætter man, og det er det Naturligste og Rigtigste, at man gaar frem paa den Naade i det Væsentlige, som Lovforslaget foreskriver, vilde jeg iøvrigt, hvis det kunde have nogen Interesse, ikke finde det urimeligt, om man optog en Henvisning til de paagjældende Straffebestemmelser i denne Lov, og jeg vil sige, at det er i alt Fald ret vigtigt at faae klart afgjort, hvad der ikke er saa ganske klart, at Straffelovens Bestemmelser nu ogsaa virkelig vilde ramme grov Uorden eller fortsættelig Undladelse eller Urigtighed af alle de Arter, som Lovforslaget omhandler. Det er mig ikke ganske klart, skjøndt jeg tror det, at Domstolene vilde sige, at den, der har ført rigtige Handelsbøger, men ikke opbevaret dem i den Tid, Lovforslaget fastsætter, vil falde ind under Straffelovens Bestemmelser. Det er ikke rigtig klart, thi den gjælder kun dem, som have ført urigtige Bøger eller undladt at føre deres Bøger eller begaaet grov Uorden. Det behøver han jo ikke at have gjort, fordi han ikke har gjemt sine Bøger i den af Lovforslaget bestemte Tid. Det er ikke givet, at han har gjort det, Straffeloven forudsætter. Der er et andet Forhold, som jeg anser for vigtigt, i det Mindste efter de Dørløsninger jeg har faaet andet Steds fra ved anførte Exempler. Lovforslaget foreskriver i § 5, at indgaaende Forretningsbreve og Telegrammer skulle omhyggeligt opbevares, ordnede efter deres Datum — de ville være at betragte som Bilag og som hensigtsmæssige Bilag til Handelsbøgerne — og § 9 fastsætter fremdeles, at disse Breve og Telegrammer skulle opbevares i de samme 10 Aar, hvori Handelsbøgerne skulle opbevares. Men det forekommer mig ikke klart og endog overmaade tvivlsomt, om man vil antage, at Straffelovens Bestemmelser ville finde Anvendelse, hvis den Paagjældende ikke har gjort deite, nemlig opbevaret Breve og Telegrammer i saa lang Tid, som § 9 foreskriver. Det ligger i hvert Fald udenfor Ordene i Straffelovens § 262, som kun angaar selve Handelsbøgenes Førelse, og derjom man altjaa